

COMPLEXUL MUZEAL
BISTRIȚA - NĂSĂUD

Palatul Culturii
Bistrița

PRIMĂRIA
MUNICIPIULUI
BISTRIȚA

CONSILIUL JUDEȚEAN
BISTRIȚA - NĂSĂUD

mirela iordache

SUSPENDARE/SUSPENSION

Catalogul expoziției de pictură SUSPENDARE, Biserica din Herina,
județul Bistrița - Năsăud, organizată de Complexul Muzeal Bistrița - Năsăud,
cu sprijinul Centrului Cultural Municipal *George Coșbuc*, Bistrița și al Primăriei Municipiului Bistrița.
Septembrie 2023 - Mai 2024

The catalog of the SUSPENSION painting exhibition at the Herina Church,
Bistrița - Năsăud County, organized by the Bistrița - Năsăud Museum Complex,
with the support of the George Coșbuc Municipal Cultural Center, Bistrița, and the Municipality of Bistrița.
September 2023 - May 2024

Manager de proiect: Mirela Iordache

Istoric de artă: Vasile Duda

Lucrări: Mirela Iordache

Fotografii: YAP studio, Mirela Iordache

Design și machetare: Mirela Iordache, Laurențiu Midvichi

Proiecție video: Mirela Iordache, Adrian Pașca

ISBN: 978-973-0-39507-5

COMPLEXUL MUZEAL
BISTRIȚA - NĂSĂUD

mirela iordache
SUSPENDARE/SUSPENSION

București, 2023

Mirela Iordache - VIZIUNI SUSPENDATE

Mirela Iordache a implementat la Herina¹ un proiect al îmbinării spațialității arhitecturale cu spațialitatea plastică, este o abordare pilot cu potențialitatea extinderii și spre alte locații istorice.² Grandoarea cu eleganțe simple, cu întinderi calme și ritmicități ordonate din monumentul de secol XIII s-a împletit cu energia cromatică a suprafețelor cu explozii abstracte și proiecții ultra contemporane.

Mirela Iordache are un simț special al muralității și al monumentalului, iar abstractul său pare desprins din cloazoneul evului mediu întunecat, fără încorsetări formale și fără rigidități decorative, cu izbucniri ce topesc incandescent culorile de la spectrul rece, până la cel fierbinte. Plajele de culoare își păstrează strălucirea și lumina odată cu vivacitatea cromatică într-un chip în care ai senzația unui refresh actualizat, dar armonizat și integrat cu măsura patrimoniului. Compozițiile par extrase dintr-un malaxor în care culoarea s-a frământat cu lumina, iar în coca rezultată dospesc deopotrivă străluciri iconografice creștine, percepute difuz sub impactul ferestrelor evazate și proiecțiile virtuale ale lumii tehnologizate. Este ceva din atmosfera începuturilor, iar *potopul cromatic* își asociază expresivități abstracte ale *genezei biblice* în care ai sentimentul corectitudinii universale.

Umbra disputelor iconoclaste și iconodule impulsionează paradoxul cercetării și ne reproblematicizează rolul colorației în spațiul proxim. Relația culorii cu sacrul și profanul se dimensionează dincolo de efectul optic sau prețiozitatea ornamentalului în perimetrul monumentului istoric. Imaculatul alb al romanului pare o reeditare a modernei spațialități definită în teoria cubului alb, iar somptuozitatea galeriei pare să se redimensioneze în cea a bisericii zugrăvită egalitarist în asepticele varului. Mersul în vârful picioarelor prin galeria muzeu sau prin biserică par să se întâlnească într-o asemenea expoziție, iar între perfecțiunea celestă și realitatea terestră să se contureze dimensiunea purgatoriului, o plasticitatea siderală prin care actualul *homo non-religiosus* își descoperă sensibilitățile supranaturalului și caută răspunsuri independente, în acord cu conștiința timpurilor prezente. Cu mijloacele picturii gestuale s-a pus în funcțiune o instalație estetică care nu a exclus hierofania, mitul și ritualul din noua spațialitate, dar și-a păstrat deopotrivă conexiunea cu atitudinea deschisă a cosmopolitismului.

Prezența culorii în sfera unei religiozități percepute de mai multe secole în simplitatea curată a tencuielilor, fără înveșmântare cromatică, ca o expunere a castității și purității personale, ne proiectează și dialogul exegezei, teologiei, hagiografiei sau moralei vremurilor, conturată prin Scriptură și tratate enciclopedice. Se costată că în textele patristice albul reprezintă 32% din totalul referirilor cromatice, 28% roșul, 14% negrul, 10% aurul și galbenul, 6% violetul, 5% verdele, 1% albastrul,³ așadar întregul concept se înscrie în accepțiunea naturală și ideală. Rezultatul hibrid al interculturalității se traduce în sensurile multiplicat dintr-o culoare și spațiu, într-un fenomen curcubeu în care gamele cromatice nu aparțin în întregime lumii de aici, ci sunt și expresia unui tărâm intermediar cosmic-terestru al atmosferei. Capacitatea noastră creatoare ne transferă peste deficiențele aparențelor permițându-ne să obținem o sinteză mentală a perfecțiunii proprii ființe de *dincolo*.⁴

¹ Biserica din Herina, județul Bistrița-Năsăud, este una dintre cele mai mari basilici romanice din mediul rural al Europei Estice, dar monumentul rămas fără enoriași este administrat de Complexul Muzeal Bistrița-Năsăud și adăpostește expoziții temporare de artă contemporană.

² Proiectul se poate extinde în monumente medievale care păstrează spațialități unidirecționale pe verticală și în care se aplică principiul neutralității albe.

³ Michel Pastoureau, Alb. Istoria unei culori speciale, Editura For You, București, 2023, p. 66.

⁴ Paul Klee, Gândirea plastică, Volumul I, Editura Unarte, București, 2023, p. 467.

Privind unicatul și surprinzătorul efect al covoarelor orientale din bisericile săsești ale Transilvaniei, sau ale icoanelor pe sticlă din casele țărănilor români, nu putem să nu comparăm panotarea modernă, cu petele de culoare suspendate în universul alb, cu încercările comparative anterioare, exersate cu instincte moștenite. Există așadar un simț al culorii care a fost impulsivat de prezența perfectă a albului și o preferință a expresiei temporare, a libertății și a reversibilității, ce s-a conturat în mediul auster al meditației interioare, dar în care s-a evitat cu modestie impregnarea cromatică aproape ireversibilă a arhitecturii. Cu alte cuvinte suspendarea pânzelor realizate de Mirela Iordache în ambianța bisericilor romanice sau gotice este un proiect fără pereche, dar cu o ancoră în substratul comun al unor rânduieli ale cărui reflexe s-au pierdut, iar acum au fost accesate prin apelul la bunul simț al umanizării. Nu știm care a fost mobilul exact al creștinilor care au ridicat aceste minunății arhitecturale de opta pentru aducerea în interior a colecțiilor de covoare de origine musulmană – putem doar să fim siguri că nu a existat o motivație de cult, iar în schimb putem să bănuim că fără o motivație estetică independentă nu s-ar fi făcut asemenea alegeri. Nu știm ce a fost în sufletul țărănilor care a simțit nevoia să-și așeze în casă o *glajă pictată* după priceperea sa, știm doar că fără această pornire identitatea spațiului tradițional rămânea mult mai săracă decât s-a conturat în cele din urmă. Dacă *homo religiosus* a acceptat estetica peste criteriile unei funcționalități doar religioase, chiar și în mediul puritan, de ce nu s-ar bucura acum și *homo modernus* de existența unei realități absolute care transcende prin culoare această lume, dar care se manifestă pe deplin în ea, o sfințește și o face în același timp cât se poate de reală.⁵

Așa cum decorativele covoare orientale și-au reinventat sensul și și-au depășit condiția prin suspendarea lor în interiorul bisericilor medievale, ori icoanele pictate pe sticlă manuală în mediul profan și-au conturat evlavia, tot așa și pânzele artistei Mirela Iordache se transformă într-o punte, o legătură între modele culturale cu religiozitate și non-religiozitate, o conexiune între tradiție și actualitate. Sinapsa dintre spațiul plastic și spațiul real potențializează sensibilitatea unei spiritualități ce nu se mai manifestă printr-o singură dimensiune, ci pare expresia unei emanații universaliste, peste fragmentările confesionale sau interpretările particulare ale marilor religii. Percepem existența supranaturalului fără să-l definim sau să-l încorsetăm în dogma unei religii ori să-l dimensionăm cu liniaritatea temporalității la scară umană. Cu o asemenea abordare, bisericile monument istoric dobândesc ceva din energia edificiilor religioase proiectate de Le Corbusier, Ming Pei, Oscar Niemeyer, sau mai aproape de spațiul nostru, de un Hans Fackelmann și Dorin Ștefan, iar clarul și obscurul se colorează prin umbrele purtate ale pânzelor într-un *misticus* al științei și talentului.

Mirela Iordache reușește prin acest proiect să problematizeze realitățile plastice și optice cu spațialitatea culorii în sine dincolo de granulații pigmentare și lichidități cromatice, iar prin instalația montată în biserică romană din Herina nu doar că a dinamizat un edificiu, dar a reușit să-l contemporaneizeze fără să-i piardă autenticitatea și sensul original.

Vasile Duda, Istoric de artă

⁵ Mircea Eliade, *Sacru și profanul*, Editura Humanitas, Versiune în limba română din 1997, 2023, București, 2023.

Mirela Iordache - SUSPENDED VISIONS

At Herina,¹ Mirela Iordache has implemented a project merging architectural space with plastic spatiality. It is an experiment with the potential for expansion to other historical locations.² The grandeur with simple elegance, calm expanses, and ordered rhythms from the 13th-century monument intertwine with the chromatic energy of surfaces featuring abstract explosions and ultra-contemporary projections.

Mirela Iordache possesses a special sense of muralism and monumentality. Her abstraction seems detached from the cloisters of the dark Middle Ages, free from formal constraints and decorative rigidities, with bursts that incandescently melt colors from the cold spectrum to the hot one. The color ranges maintain their brilliance and luminosity, harmonizing with the vivid chromaticity in a way that gives a sensation of a refreshed, updated harmony integrated with the measure of heritage.

The compositions appear extracted from a mixer where color have blended with light, resulting in iconic Christian glows diffusely perceived under the impact of splayed windows and virtual projections of the technologized world. There is something of the atmosphere of beginnings, and the chromatic deluge associates abstract expressions of biblical genesis, conveying a sense of universal correctness.

The shadow of iconoclastic and iconodule disputes propels the paradox of research, re-problematizing the role of color in proximate space. The relationship between color and the sacred and the profane transcends mere optical effect or ornamental preciousness within the perimeter of the historic monument. The immaculate white of the Romanesque seems a reiteration of modern spatiality defined in the theory of the white cube, and the sumptuousness of the gallery seems to resize into that of the church, painted uniformly on the aseptic limestone. Walking on tiptoes through the museum gallery or the church seems to converge in such an exhibition, shaping a dimension of purgatory between celestial perfection and terrestrial reality, a sidereal plasticity through which the present homo non-religiosus discovers sensitivities to the supernatural and seeks independent answers, in accordance with the consciousness of the present times. Through gestural painting, an aesthetic installation has been activated that has not excluded hierophany, myth, and ritual from the new spatiality but has also maintained a connection with the open attitude of cosmopolitanism.

The presence of color in the sphere of religiosity, perceived for centuries in the clean simplicity of plaster, without chromatic adornment, projects us into the dialogue of exegesis, theology, hagiography, or the morality of the times, outlined through Scripture and encyclopedic treaties. It is noted that in patristic texts, white represents 32% of the total chromatic references, red 28%, black 14%, gold and yellow 10%, violet 6%, green 5%, blue 1%.³ thus the entire concept aligns with natural and idealistic acceptance. The hybrid result of interculturality translates into the multiplied meanings between color and space, in a rainbow phenomenon where chromatic scales do not entirely belong to the earthly world but are also the expression of a cosmic-terrestrial intermediate realm of the atmosphere. Our creative capacity transfers us beyond the deficiencies of appearances, allowing us to achieve a mental synthesis of the perfection of our being from beyond.⁴

¹ The church in Herina, Bistrița-Năsăud County, is one of the largest Romanesque basilicas in the rural environment of Eastern Europe. However, despite its size and historical significance, the monument, which has lost its parishioners, is now managed by the Bistrița-Năsăud Museum Complex. It currently serves as a venue for temporary exhibitions of contemporary art.

² The project can be expanded to medieval monuments that preserve vertically oriented spatialities and where the principle of white neutrality is applied.

³ Michel Pastoureau, *Alb. Istoria unei culori speciale*. For You Publishing House, Bucharest, 2023, p. 66.

⁴ Paul Klee, *Gândirea plastică, Volume I*, Unarte Publishing House, Bucharest, 2023, p. 467.

Looking at the unique and surprising effect of oriental carpets in the Saxon churches of Transylvania or the icons on glass in the homes of Romanian peasants, we cannot help but compare modern paneling, with suspended color patches in the white universe, with previous comparative attempts, practiced with inherited instincts. Thus, there is a sense of color impelled by the perfect presence of white and a preference for temporary expression, freedom, and reversibility, outlined in the austere environment of inner meditation, but modestly avoiding the almost irreversible chromatic impregnation of architecture. In other words, the suspension of the canvases created by Mirela Iordache in the ambiance of Romanesque or Gothic churches is a project without equal but with an anchor in the common substrate of arrangements whose reflections have been lost and are now accessed through the call to the common sense of humanization. We do not know the exact motive of the Christians who raised these architectural wonders to opt for bringing collections of Muslim origin carpets inside – we can only be sure that there was no cult motivation, and instead, we can assume that without an independent aesthetic motivation, such choices would not have been made. We do not know what was in the soul of the peasant who felt the need to place a painted board in his house, painted according to his skill, we only know that without this impetus, the identity of traditional space would have remained much poorer than it ultimately took shape. If homo religiosus accepted aesthetics beyond the criteria of mere religious functionality, even in a puritan environment, why shouldn't homo modernus now enjoy the existence of an absolute reality that transcends this world through color but fully manifests in it, sanctifying it and making it as real as possible.⁵

Just as oriental carpets reinvented their meaning and surpassed their condition by hanging them inside medieval churches, or the icons painted on handmade glass in profane environments shaped devotion, Mirela Iordache's canvases transform into a bridge, a connection between cultural models with religiosity and non-religiosity, a link between tradition and contemporaneity. The synapse between plastic space and real space enhances the sensitivity of a spirituality that no longer manifests in a single dimension but seems the expression of a universal emanation, beyond the confessional fragmentations or interpretations of the great religions. We perceive the existence of the supernatural without defining or confining it to the dogma of a religion or dimensioning it with the linearity of human-scale temporality. With such an approach, historic churches gain something from the energy of religious buildings designed by Le Corbusier, Ming Pei, Oscar Niemeyer, or closer to our space, Hans Fackelmann, and Dorin Ștefan, and light and dark are colored by the carried shadows of the canvases in a mystical union of science and talent.

Mirela Iordache succeeds in problematizing plastic and optical realities with the spatiality of color itself, beyond pigmentary granulations and chromatic fluidities. Through the installation in the Romanesque church in Herina, she has not only dynamized a building but has also contemporized it without losing its authenticity and original meaning.

Vasile Duda, Art Historian

⁵ Mircea Eliade, *Sacru și profanul*, Humanitas Publishing House, Romanian version from 1997, 2023, Bucharest, 2023.

SUSPENDARE

Acest proiect aduce vitraliul în catedrală și îl coboară în prim plan - prin ideea de Suspendare ca mod de expunere - compensând astfel lipsa acestuia.

Manifestarea spirituală a culorii, materiei și a ideilor sunt înglobate în fiecare pânză. Diversitatea formelor cromatice intră în dialog cu arhitectura, generând sonorități imaginare.

Când culorile încep să se trezească anticipând apariția semnului și al gestului, ideile din faza de germinare capătă contur, aducând din imaginar către privitor noi reprezentări și forme.

Lucrările expuse fac parte din proiectul intitulat "MACRO" un demers cromatic în continuă transformare.

Mirela Iordache

SUSPENSION

This project brings the stained glass into the cathedral, elevating it to the forefront through the concept of Suspension as an exhibition method, thus compensating for its absence.

The spiritual manifestation of color, matter and ideas are embedded in each canvas. The diversity of chromatic forms enters into a dialogue with the architecture, generating imaginary sonorities.

When the colors begin to wake up anticipating the appearance of the sign and the gesture, the ideas in the germination phase take shape, bringing new representations and forms from the imaginary to the viewer. The exhibited works are part of the project entitled "MACRO", a chromatic approach in continuous transformation.

Mirela Iordache

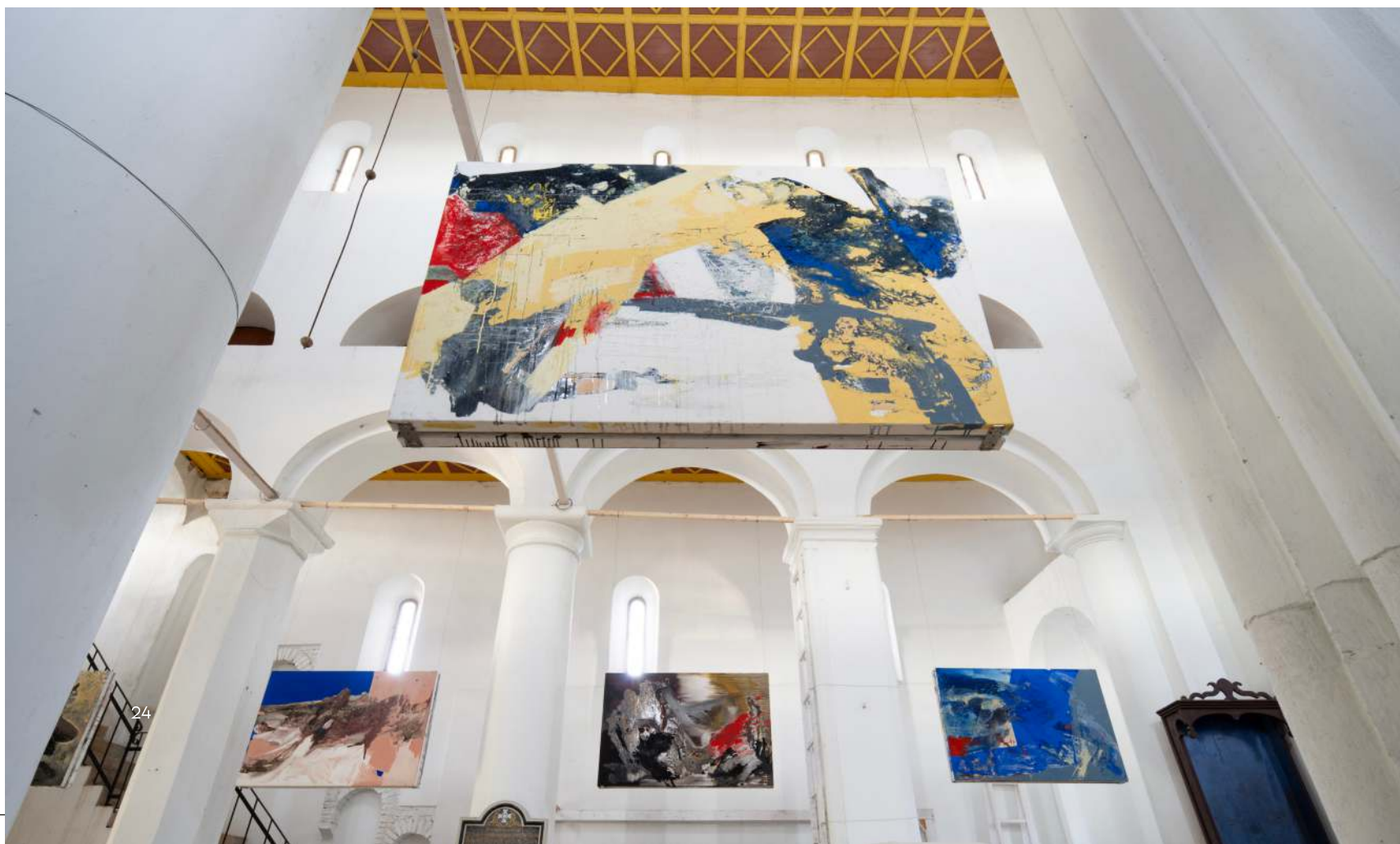

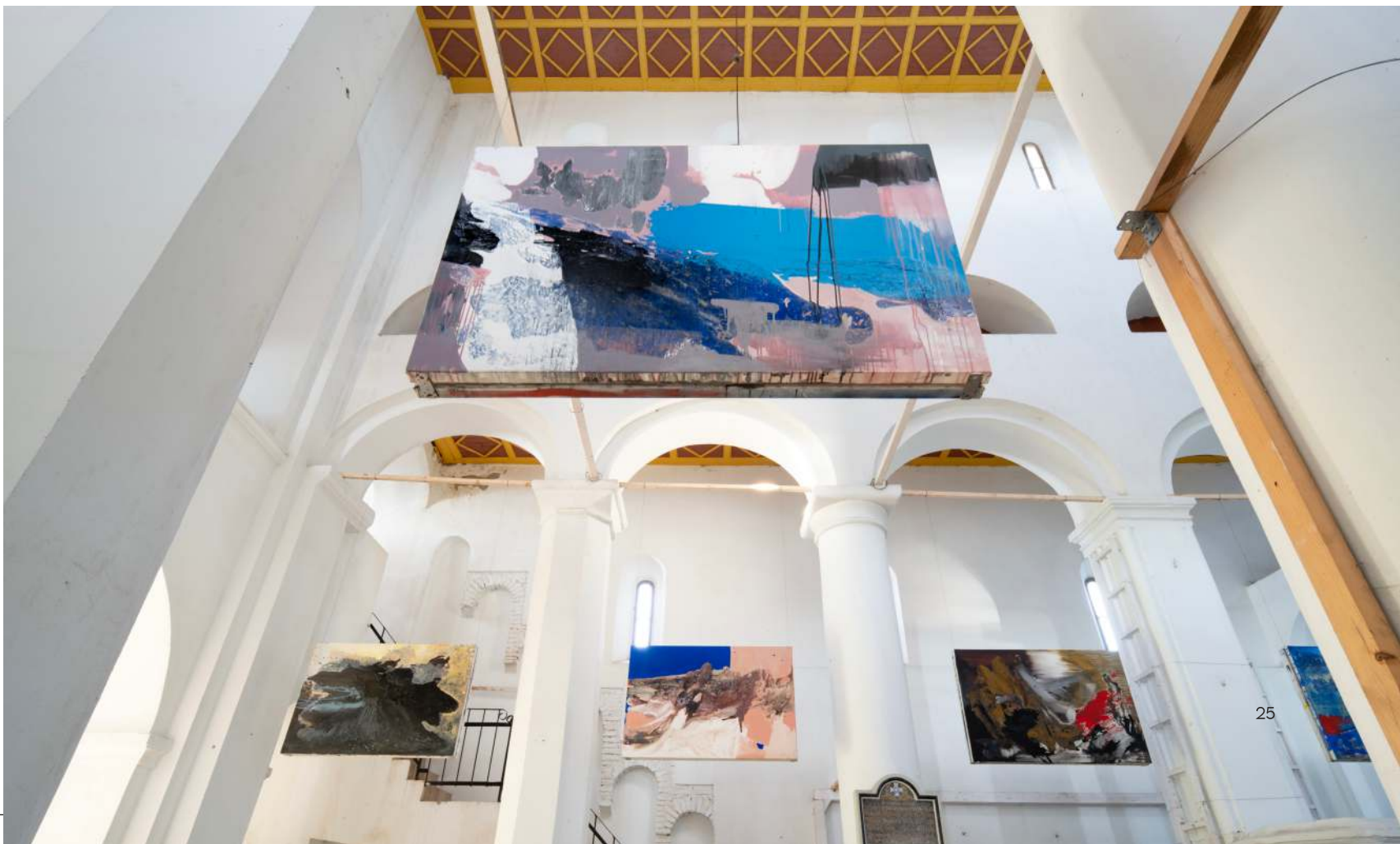

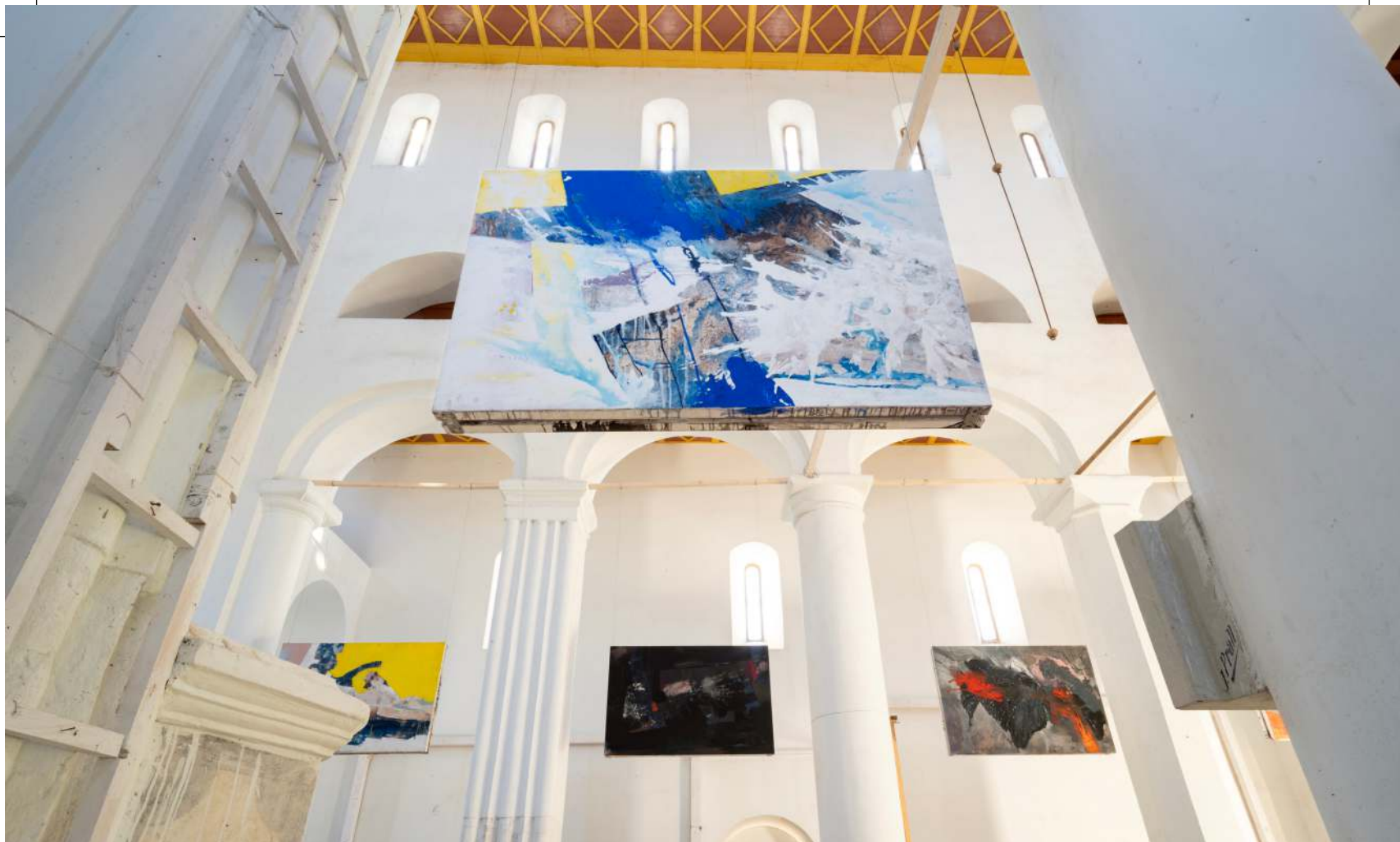

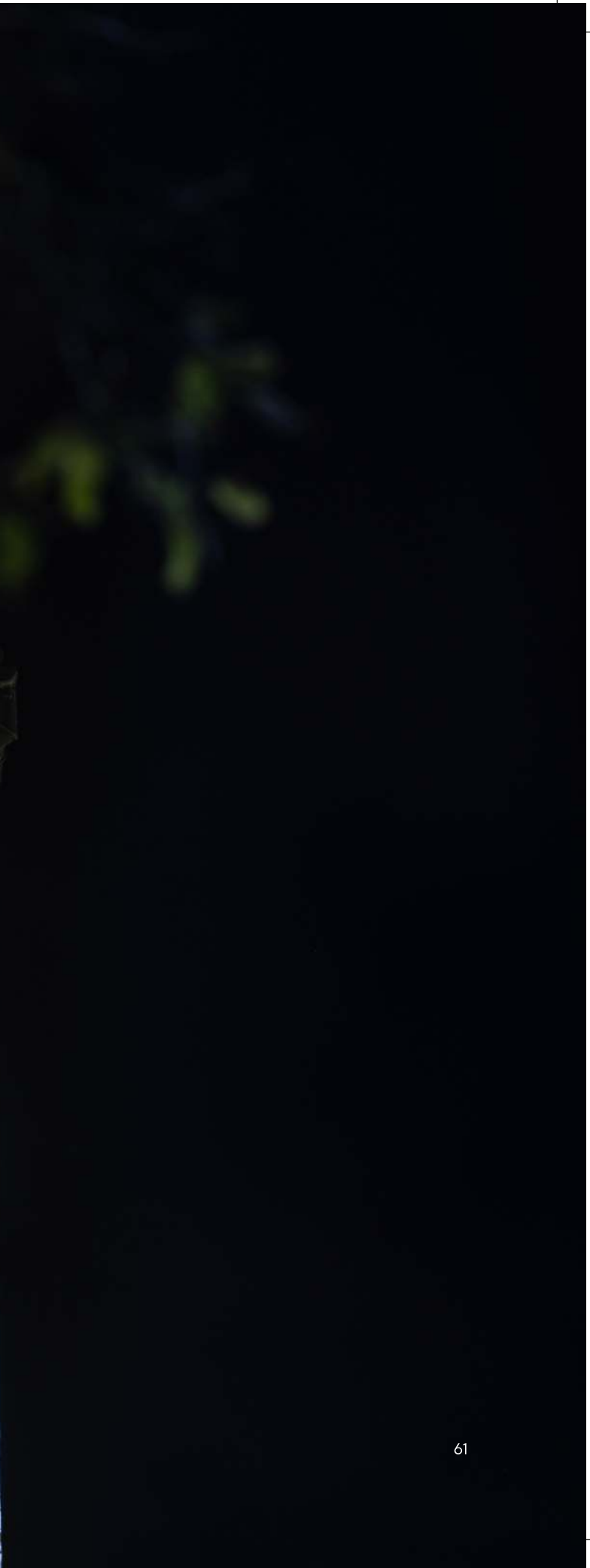
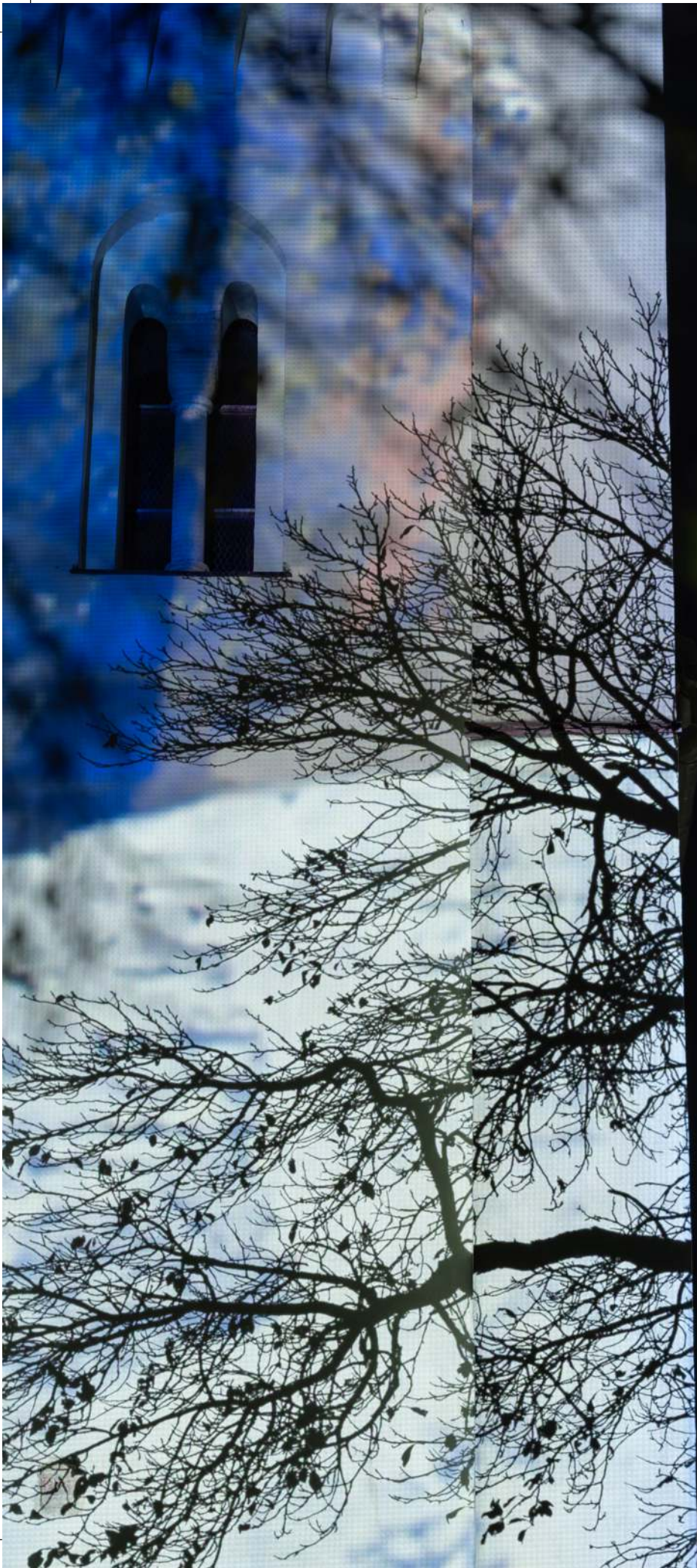

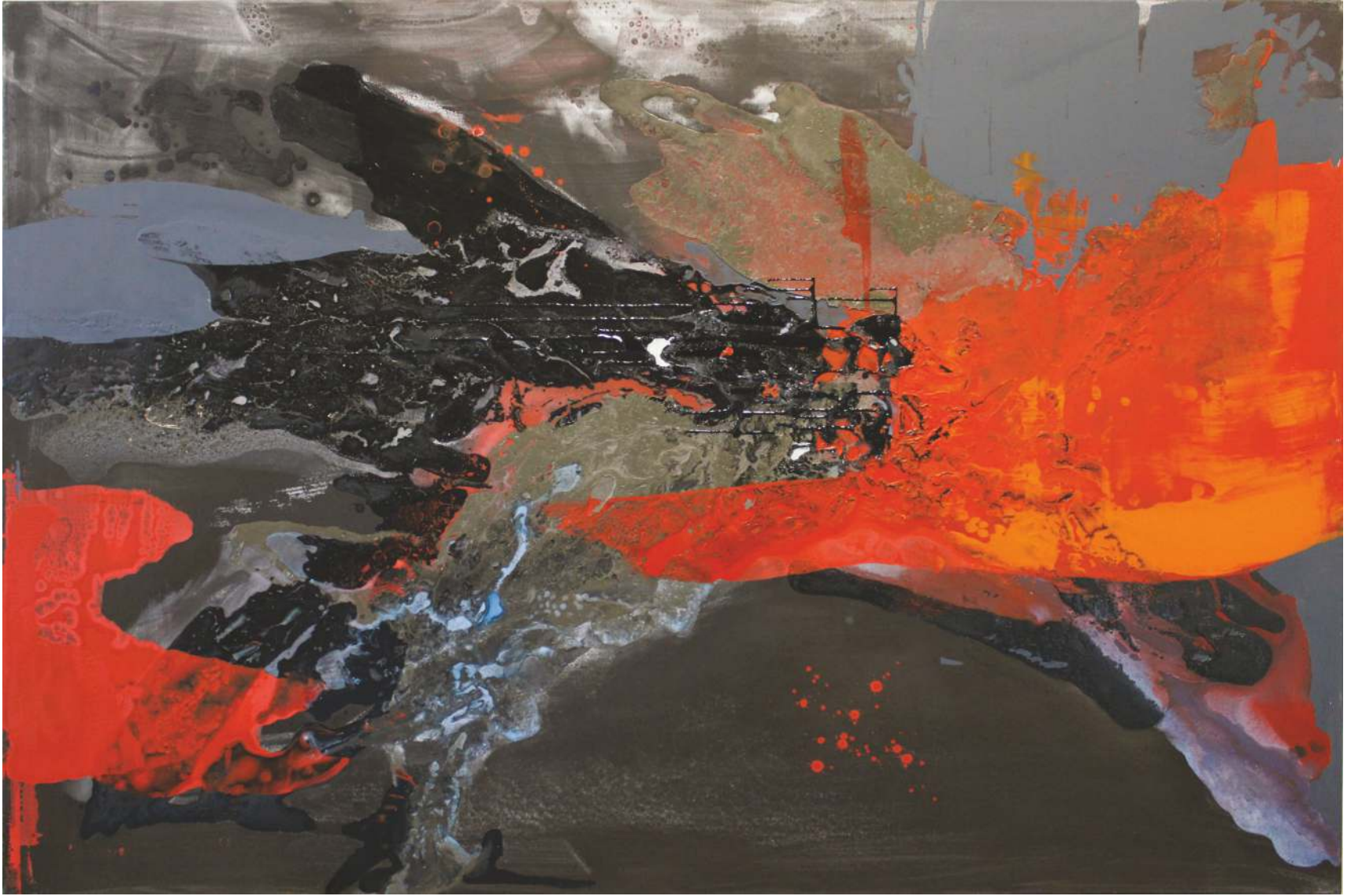

MACRO A, 100x150 cm. tehnică mixtă pe pânză/mixed media on canvas

MACRO IX, 100x150 cm. tehnică mixtă pe pânză/mixed media on canvas

MACRO VII, 100x150 cm, tehnică mixtă pe pânză/mixed media on canvas

MACRO VIII, 100x150 cm, tehnică mixtă pe pânză/mixed media on canvas

MACRO XII, 100x150 cm, tehnică mixtă pe pânză/mixed media on canvas

MACRO XIII, 100x150 cm, tehnică mixtă pe pânză/mixed media on canvas

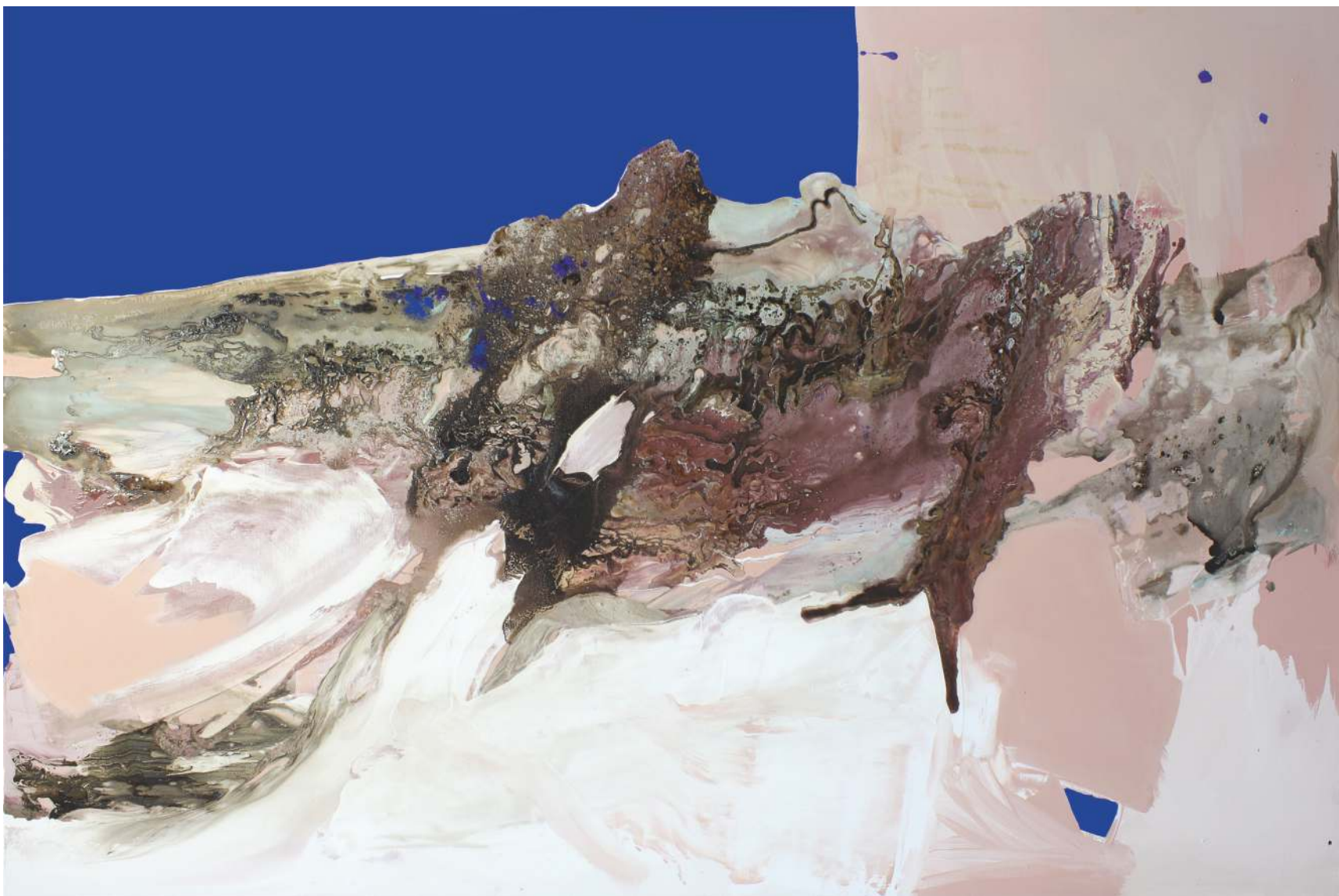
MACRO XV, 100x150 cm, tehnică mixtă pe pânză/mixed media on canvas

MACRO XVI, 100x150 cm, tehnică mixtă pe pânză/mixed media on canvas

MACRO XVIII, 100x150 cm. tehnică mixtă pe pânză/mixed media on canvas

MACRO XXIII, 100x150 cm. tehnică mixtă pe pânză/mixed media on canvas

MACRO XXV, 100x150 cm. tehnică mixtă pe pânză/mixed media on canvas

MACRO XXVI, 100x150 cm. tehnică mixtă pe pânză/mixed media on canvas

MACRO XXVII, 100x150 cm, tehnică mixtă pe pânză/mixed media on canvas

MACRO XXVIII, 100x150 cm, tehnică mixtă pe pânză/mixed media on canvas

MACRO XXX, 100x150 cm. tehnică mixtă pe pânză/mixed media on canvas

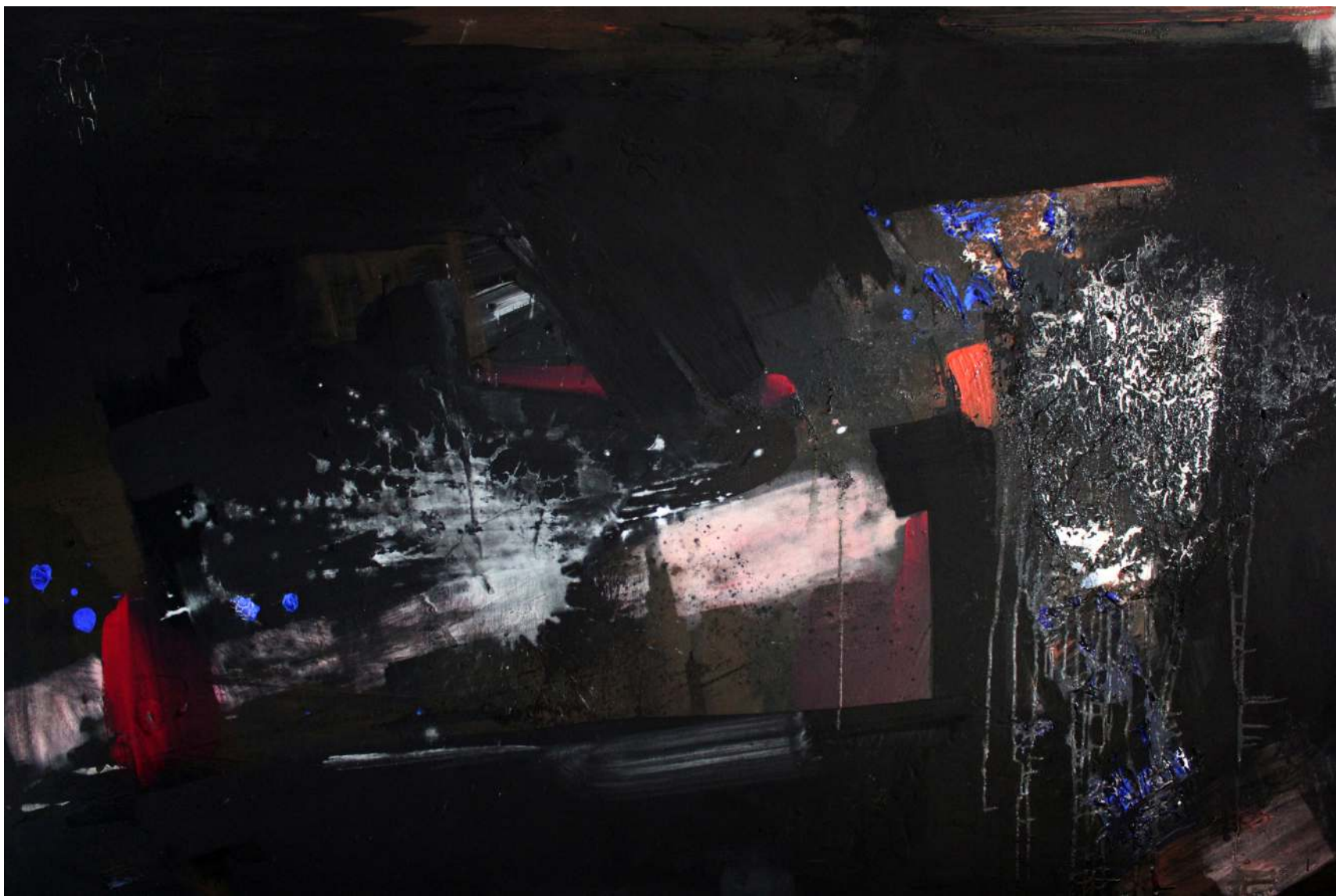

MACRO XXXII, 100x150 cm, tehnică mixtă pe pânză/mixed media on canvas

MACRO XXXIII, 100x150 cm, tehnică mixtă pe pânză/mixed media on canvas

MACRO, 100x150 cm, tehnică mixtă pe pânză/mixed media on canvas

Mirela Iordache s-a născut în anul 1978 și trăiește în București.

Este licențiată a Universității din București în 2002, secția [Arte Plastice / Patrimoniu Cultural – Restaurare], și deține un Masterat în Pictură acordat de UNARTE - Universitatea Națională de Arte București în 2014.

De-a lungul a aproape 20 ani de carieră a expus în peste 90 de expoziții personale, de grup și colective în România, Franța, Germania, Belgia și Japonia.

Cunoscută pentru lucrările sale experimental-abstracte, Mirela este un artist foarte versatil, acoperind o gamă largă de stiluri și tehnici, de la fotorealism și neo-expresionism până la abstract, de la pictură, linogravură și pointe sèche până la fotografie, colaj, asamblaj și land-art.

Lucrările realizate în ultimii ani se situează la confluența stilistică dintre expresionismul abstract, gestualism și abstractul liric.

Un stil pur experimental, botezat *abstract entropic* de către artistă, într-unul din demersurile sale sub licență poetică, s-a materializat proiectul #Entropomorfe ce a debutat pe simeze începând cu anul 2017 la Galeria Carol din București, având ca punct de pornire pictura gestuală, interacții fizice controlate și reacții chimice între materiale și substanțe diverse folosite.

Când experimentează în atelierul său, Mirela este un dirijor în fața unei orchestre de culori, tușe și interacțiuni materiale.

Mirela Iordache was born in 1978 and lives in Bucharest.

She graduated from the University of Bucharest in 2002, the Department of [Fine Arts / Cultural Heritage – Restoration], and holds a Master's degree in Painting awarded by UNARTE - The Bucharest National University of Arts in 2014.

Over nearly 20 years throughout her career, she has participated in over 90 personal, group and collective exhibitions in Romania, France, Germany, Belgium and Japan.

Known for her experimental-abstract works, Mirela is a very versatile artist, covering a wide range of styles and techniques, from photorealism and neo-expressionism to the abstract, from painting, linocut and pointe sèche to photography, collage, assemblage and land-art.

The works made in recent years are at the stylistic confluence between abstract expressionism, gestural abstraction and lyrical abstraction.

A purely experimental style, named „abstract entropic” by the artist, in one of her endeavours under poetic license, materialized the #Entropomorfe project that debuted starting with 2017 at Carol Galleries in Bucharest, having as starting point gestural painting, controlled physical interactions and chemical reactions between materials and various substances used.

When experimenting in her workshop, Mirela is a conductor in front of an orchestra of colours, strokes and material interactions.

<https://mirela-iordache.arts.ro>

<https://www.facebook.com/MirelaIordache.Art/>

<https://www.instagram.com/iordachemirelaa/>

ISBN 978-973-0-39507-5

9 789730 395075 >

București, 2023